

Werk in uitvoering

KUNST WERKT

Michiel van Bakel, Bosch & Simons, Xandra van der Eijk, Zoro Feigl, Anne Geene, Theo Jansen, Wouter Klein Velderman, Hans van Koolwijk, Nico Parlevliet, Erik Sep en Bram Vreven i.s.m. René Jansen.

t/m eind september

DordtYart – Centrum voor hedendaagse kunst

Maasstraat 11, Dordrecht

www.dordtyart.nl

Nynke Besemer

Net buiten het centrum van Dordrecht ligt de wijk Stadswerven, een oude buurt die de komende jaren wordt omgevormd tot woonwijk. En wat is er nodig om een vervalen buurt weer tot leven te laten komen? Kunstenaars! Terwijl de komende jaren de buurt wordt getransformeerd, krijgt de Biesboschhal in deze wijk tijdelijk de functie van tentoonstellingsruimte, DordtYart genaamd. Van buiten oogt de voormalige machinehal van de scheepswerf verlaten, maar binnen leeft het weer. Zodra ik binnenkom, begint een wand met kisten te schudden en opeens valt mij op dat er nog meer herrie is. Waar vroeger fabrieksmachines kabaal maakten, zijn nu kunstenaars hard aan het werk met allerhande gereedschappen.

Elf kunstenaars zijn gevraagd om werk te tonen en ter plekke te maken voor de openingstentoonstelling *Kunst Werkt*. Die titel kan letterlijk worden genomen, er werken kunstenaars en de kunst werkt; er is beweging, geluid of interactie. Veel kunstwerken veranderen bovendien gedurende de tentoonstellingsperiode. *Monumentum* van de vorig jaar afgestudeerde Xandra van der Eijk (1985) bestaat uit pigmenten die naar beneden vallen op een vier meter lang papier. Verspreid over enkele dagen druppelt dit naar beneden. De pigmenten mengen niet, maar drukken elkaar weg, waardoor er een ritme van kleuren ontstaat.

Lopend door DordtYart voel ik mij alsof op een ontdekkingsstocht. DordtYart is alles wat ik niet verwacht van een tentoonstellingsruimte. Dit is geen witte ruimte waar je keurig en stil langs kunstwerken loopt. Er is geen routing. Het is echt nog een grote hal, met her en der kunstwerken, een enkel wit muurtje, onaffe kunstwerken en kunstenaars die aan het werk zijn.

Buiten staat *Pyranography* van Zoro Feigl (1983) opgesteld. Dit werk bestaat uit grote glazen bollen, gevuld met water. Zonlicht dringt door de bollen, naar de blokken hout erachter. Het brandt streepjes in het hout. Zo wordt het verstrijken van de tijd gedurende de tentoonstelling vastgelegd. Weer binnen duik ik een strandbeest van Theo Jansen (1948) voor me uit. Zodra je er tegenaan duwt, begint dit kinetische gevaarte met zijn vele 'poten' te lopen. Jansen is geïnteresseerd in looptechnieken en maakt grote sculpturen die, zelfs door de wind, in beweging kunnen worden gebracht. De kunstenaars zijn nog aan het werk, dus misschien ziet het er over een maand wel heel anders uit, wat een gangbare institutionele routing natuurlijk ook

overbodig maakt. Nu loop je van de ene naar de andere kant. Of kijk je nog eens achterom en komen de verschillende werken alsnog samen.

Sommige kunstenaars die aan het werk zijn, willen er graag over vertellen. Zo attendeert Hans van Koolwijk (1952) mij erop dat ik zijn werk kan bespelen. Terwijl hij doorgaat met het maken van een nieuwe fluit, loop ik rond in zijn installatie *Duizendfluit* die bestaat uit vierentwintig kisten met daarop fluiten. Zodra je op een knopje op de kist drukt, speelt de fluit een toon. Muziek! Van Koolwijk vertelt over zijn fascinatie voor geluid en wijst op zijn aquakleurige *Klankkaatser* verderop in de hal. Het doet mij denken aan een grote ovale ufo. Binnenin staan klanken en kleuren centraal. Van Koolwijk speelt met kleuren, die geleidelijk veranderen en het plafond oneindig laten lijken.

Naast de tentoonstellingsruimte beschikt DordtYart ook over drie *artists in residence* plaatsen, die steeds voor drie maanden worden ingevuld. Recent sloten Maurice Bogaert (1975), Hélène Julliet (1985) en Adriaan de Viliers (1984) hun werkperiode af met een presentatie van hun werk. En er is meer werkruimte voor andere kunstenaars. Zo werkt Maartje Korstanje (1982) er nu aan een grote sculptuur voor het gemeentehuis in Hardenberg. Er hangt een A4'tje met de beschrijving van de opdracht en de uitvoering ervan, maar eigenlijk vertelt Korstanje het net zo graag zelf.

Het initiatief DordtYart brengt de machinehal weer tot leven en biedt veel mogelijkheden en ruimte aan kunstenaars. Al deze kunstenaars varen weer uit en maken vervolgens plaats voor nieuwe tentoonstellingen en kunstenaars. De Biesboschhal is voor acht jaar gereserveerd als tentoonstellingsruimte, daarna komt de echte transformatie. Tot parkeergarage. De beweeglijke, veranderlijke kunstwerken van *Kunst Werkt* passen perfect op deze industriële plek. Ze trekken de aandacht en laten letterlijk van zich horen. Andere kunst zou wellicht wegvallen in deze enorme hal. *Kunst Werkt* maakt mij nieuwsgierig naar komende tentoonstellingen in DordtYart en wat die met de ruimte zullen doen. In de winter is DordtYart gesloten, dus de volgende tentoonstelling zal in het voorjaar van 2013 openen. Wederom met kunstenaars die ter plekke de handen uit de mouwen steken.

Theo Jansen bij zijn ANIMARUS VERMICULUS